

Bertel Dahlgaard: Den højtærede finansminister brugte det udtryk, at det synes tvivlsomt, om det radikale venstre er for eller imod, at udligningsafgiften bliver pålagt landbruget. Jeg vil tage denne tvivl bort. Jeg tror, jeg sagde, da jeg første gang havde ordet, at jeg oven i købet håbede, at regeringen i hovedsagen var enig i, at en udligningsafgift af denne art ikke har nogen naturlig tilknytning til landbruget, og når jeg håbede, at regeringen var enig deri, var det underbygget med, at regeringen i forvejen i sit forslag har undtaget 175 000 landbrug. Det turde jo være nogen understregning af, at det rimelige grundlag for en sådan afgift for det pågældende erhverv ikke er tilstede.

Jeg ønsker iøvrigt at sige, at jeg søgte i mine bemærkninger i formiddags at tegne de økonomiske og finansielle konsekvenser af på det nuværende tidspunkt at ville bringe niveauet ned til 1950-niveauet, de økonomiske og finansielle konsekvenser, hvis ikke der i de kommende år kommer en betydelig nedgang i byggeomkostningerne, og jeg tillod mig i denne forbindelse at rette det spørgsmål til den højtærede boligminister, om han turde sige, at han regnede nogenlunde sikkert med en så stor nedgang i byggeomkostningerne i den kommende tid. Jeg spurgte om det, fordi jeg tror, at de fleste, der har søgt at følge med i de synspunkter, jeg dér fremsatte, vil erkende, at hvis denne nedgang ikke kommer, så er det en risiko af finansiell og økonomisk karakter, som det er ganske udelukket at man kan udsætte sig for. Jeg er i og for sig tilfreds med, at den højtærede finansminister ikke i sit svar nu gik nærmere ind på dette spørgsmål, disse økonomiske og finansielle betragtninger, fordi jeg tror, det er ganske sundt, at der bliver tid til nærmere at tænke over og forhandle derom, inden en større diskussion udvikler sig om det. For jeg tror, man må fastslå, at den tilstand, der i så tilfælde ville komme, kan den højtærede finansminister ikke svare til, og jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at jeg ville forfærdelig gerne være på bølgelængde med ham på et bestemt punkt — det være sagt i al almindelighed — og det er dette, at der skal være orden i økonomi og finanser her i landet, og hvis disse forslag gennemføres, og der ikke kommer denne stærke

nedgang i byggeomkostningerne, så er risikoen uoverskuelig. Noget sådant vil jeg ikke være med til, og jeg vil også gerne befri den højtærede finansminister for det.

Må jeg så sige om forslagene, som de foreligger iøvrigt, at de formål, de sætter sig, er jeg jo enig i. Det fremgår meget stærkt både af ministerens fremsættelsestale og af forslagene, at den første virkning, man ønsker og tilstræber, er en bedre udnyttelse af husrummet i kraft af den formindskelse af spændvidden mellem huslejeniveauerne, som forslagene skulle medføre. Jeg er ganske enig deri, men man kan ikke opstille dette formål som noget, der snart skal nås, når man samtidig bygger forslaget således op, at denne nedgang i spændingen først kommer om nogle år. Dernæst bygger forslaget jo på den tanke, at den øgede indtægt, huslejeindtægt, der fremkommer, må være så høj, at den berettiger til at opkræve en afgift til nedsættelse af lejen i de dyre lejligheder, og det er et formål, jeg forstår, men så må forudsætningen vel også være, at den husleje-forhøjelse, det drejer sig om, må komme, inden man pålægger afgiften. Jeg har en vis trang til at ville være nogenlunde rimelig, hvadenten det drejer sig om ejeren, eller det drejer sig om lejer. Jeg er ganske enig med den højtærede finansminister i, at der må skaffes dækning for de merudgifter, der opstår, men det kan ikke være rigtigt, at det skal være vilkårligt overfor den enkelte eller overfor en stand, hvorfra dækningen kommer. Det er selve forslaget idé, at dækningen skal fremkomme ved, at der skabes berettigelse til at inddrage en vis del af husleje-forhøjelsen, fordi man virkelig har fået denne husleje-forhøjelse.

For det tredje var et af de mål, denne udligning skulle sætte sig, at man igen fik hele vedligeholdelsesspørgsmålet ind i det rette leje, og her vil jeg gerne sige — jeg ved ikke, om nogen vil gøre forsøg på at misforstå hensigten med det, jeg siger her — at jeg tror, det forholder sig sådan, at spørgsmålet for den almindelige lejer i dag ikke er, om den leje-forhøjelse, boligministeren har tiltænkt ham, kommer et år før eller senere; det er noget helt andet, der er afgørende for den pågældende lejer, og det er dette, at han har oplevet, at selvom huslejen blev holdt på det lave niveau, fik